

BUDŻET
OBYWATELSKI

DRUGA EDYCJA

MATERIAŁY INFORMACYJNE

SPIS TREŚCI

- s.3 WSTĘP
- s.4 NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY W DRUGIEJ EDYCJI
- s.5 OD POMYSŁU DO PRZYGOTOWANIA FORMULARZA
- s.8 ZŁOŻENIE FORMULARZA
- s.9 PO ZŁOŻENIU WNIOSKÓW
- s.10 GŁOSOWANIE
- s.10 PODANIE WYNIKÓW
- s.11 DODATKOWE INFORMACJE I WSPARCIE
- s.12 WAŻNE TERMINY
- s.13 HARMONOGRAM SPOTKAŃ Z MIESZKAŃCAMI I MIESZKANKAMI
- s.14 ZADANIA GMINY I POWIATU
- s.18 KONTAKTY DO URZĘDNIKÓW

BUDŻET OBYWATELSKI KROK PO KROKU

WSTĘP

Pierwsza edycja budżetu obywatelskiego w Łodzi pokazała, że mieszkańcy i mieszkanki naszego miasta chcą aktywnie uczestniczyć w pozytywnej przemianie otaczającej ich rzeczywistości. W ciągu kilku miesięcy nastąpił prawdziwy wybuch społecznej energii. Zgłoszono kilkaset pomysłów na to, jak sprawić, by w Łodzi żyło się wygodniej i przyjemniej.

We wrześniu ubiegłego roku mogliśmy wybierać spośród siedmiuset pięćdziesięciu dziewięciu propozycji zadań lokalnych i ogólnomiejskich. O tym, że to dobry sposób na wydawanie środków publicznych, świadczy olbrzymie zainteresowanie i wysoka frekwencja podczas głosowania. Blisko sto trzydzieści tysięcy mieszkańców i mieszanek Łodzi postanowiło wskazać, jakie zmiany są według nich najbardziej potrzebne.

Ostatecznie do realizacji przeznaczono czterdzieści siedem propozycji na łączną kwotę blisko dwudziestu milionów złotych. Wszystkie zostały wpisane do budżetu miasta i są w trakcie realizacji. To dowód na to, że budżet obywatelski realnie zmienia nasze miasto oraz warto go kontynuować.

Na tegoroczną, drugą edycję budżetu obywatelskiego władze miasta przeznaczyły jeszcze więcej środków finansowych. **W tym roku zadecydujemy o przeznaczeniu aż czterdziestu milionów złotych.** Tak jak w pierwszej edycji kwota ta zostanie podzielona na zadania lokalne (po sześć milionów złotych do wydania w każdej z dawnych dzielnic miasta) oraz na pulę ogólnomiejską (dziesięć milionów złotych).

W tej broszurze przedstawimy krok po kroku, jak będzie przebiegało zgłaszanie zadań do realizacji, głosowanie oraz kiedy będzie można spodziewać się wyników.

Zapraszamy do lektury!

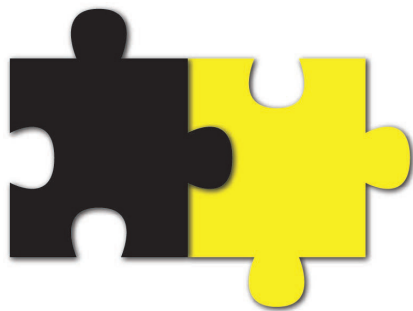

BUDŻET
OBYWATELSKI

STOWARZYSZENIE
TOPOGRAFIE

NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY W DRUGIEJ EDYCJI

Budżet obywatelski to wydzielona część budżetu miasta, o której to my – mieszkańcy i mieszkanki – możemy decydować. Mechanizm jest prosty. Najpierw będziemy zgłaszać propozycje jednorocznych zadań, które powinny zostać realizowane w Łodzi. Wszystkie pomysły, które będą możliwe do wprowadzenia w życie, zostaną poddane pod powszechne głosowanie. Będą mogli wziąć w nim udział łodzianie i łodzianki, którzy ukończyli szesnaście lat. Obywatelskie projekty, które zyskają największe poparcie, zostaną wpisane do budżetu miasta i zrealizowane w 2015 roku.

W POLSCE TEN SPOSÓB DECYDOWANIA O ŚRODKACH PUBLICZNYCH STAJE SIĘ CORAZ POPULARNIEJSZY. SZACUJE SIĘ, ŻE JUŻ PONAD OSIEMDZIESIĄT SAMORZĄDÓW PODJĘŁO DECYZJĘ O WPROWADZENIU BUDŻETU OBYWATELSKIEGO.

W Łodzi będziemy bezpośrednio decydować o publicznych wydatkach już po raz drugi. Poniżej przedstawiamy najważniejsze zmiany w stosunku do zeszłorocznej edycji.

KWOTA

W drugiej edycji budżetu obywatelskiego będziemy mieli do dyspozycji aż czterdzieści milionów złotych, czyli dwa razy tyle, co w zeszłym roku. W żadnym innym polskim mieście kwota budżetu obywatelskiego nie jest tak wysoka.

TERENY POD INWESTYCJE

W tym roku możemy zgłaszać propozycje zadań na wszystkich obszarach, na których Miasto Łódź może zgodnie z prawem inwestować. Oprócz terenów należących do samorządu, w zakres ten wchodzi również innego rodzaju działki znajdujące się w jego władaniu. Są to na przykład tereny skarbu państwa użyczone Łodzi, na których znajdują się niektóre drogi oraz część terenów zielonych. Trzeba mieć jednak świadomość, że

w tych przypadkach ostateczna decyzja o możliwości przeprowadzenia inwestycji bądź remontu zostanie poprzedzona szczegółową analizą Urzędu Miasta Łodzi.

HARMONOGRAM

W tym roku na zgłoszenie propozycji mamy czas od 11 kwietnia 2014 r. do 28 maja 2014 r., do godziny 16. Więcej o ważnych datach czytaj na stronie 13.

FORMULARZ ZGŁOSZENIOWY

Choć większość pól w formularzu pozostała bez zmian, to wprowadzono pewne modyfikacje.

Tytuł zadania może mieć maksymalnie piętnaście wyrazów.

W formularzu uwzględniono nowe pole przeznaczone na wpisanie skróconego opisu propozycji, składającego się maksymalnie z pięćdziesięciu wyrazów. To z tymi informacjami, zamieszczonymi na stronie internetowej i na łamach wydanej we wrześniu gazety informacyjnej, zapoznają się w pierwszej kolejności głosujący.

W tym roku nie wyznaczono maksymalnej liczby znaków pełnego opisu projektów.

Nowością jest również możliwość wyrażenia zgody na udostępnienie swojego adresu mailowego wszystkim zainteresowanym. Ułatwi to kontakt z poszczególnymi autorami bądź autorkami propozycji wszystkim osobom, które chciałyby się dowiedzieć więcej o zgłoszonym pomysle.

UZGODNIENIE POMYSŁÓW

Jeśli w trakcie sprawdzania zadań okaże się, że zgłoszono kilka propozycji dotyczących tego samego terenu, Urząd Miasta Łodzi i Stowarzyszenie Topografie zaproszą autorów i autorki tych pomysłów do rozmów. Sami zainteresowani będą mogli zdecydować, czy chcą zadania połączyć, czy też ich propozycje będą niezależnie od siebie rywalizować o głosy. Przeprowadzenie tych spotkań zaplanowano na okres od 10 do 20 czerwca 2014 r.

UDOSTĘPNIANIE PEŁNYCH FORMULARZY WNIOSKÓW

Oprócz skróconych opisów, głosujący będą mieli również szansę zapoznać się z pełnymi wnioskami złożonymi do budżetu obywatelskiego. Zeskanowane formularze, oczywiście z pominię-

ciem danych osobowych, zostaną udostępnione na stronach www.budzet.dlalodzi.info oraz www.uml.lodz.pl w zakładce budżet obywatelski.

KARTA DO GŁOSOWANIA

Ubiegłoroczne karty do głosowania, na których wypisane były wszystkie pomysły obywateli, były bardzo nieporęczne. W przypadku zadań ogólnomiejskich, liczyły nawet po kilkanaście stron. Dlatego w tym roku karty uproszczono. Aby oddać głos, trzeba będzie wpisać na karcie do głosowania numery identyfikacyjne (ID) wybranych projektów oraz podać, na ile pomysłów oddało się głos. Więcej o głosowaniu na stronie 10.

PUNKTY DO GŁOSOWANIA

Liczba punktów do głosowania zostanie w tym roku zwiększona. Dokładną listę miejsc, w których będzie można oddać głos, poznamy na początku września 2014 r.

GODZINY GŁOSOWANIA

Podobnie jak w ubiegłym roku głosować będzie można aż przez dziewięć dni, w okresie od 20 do 28 września 2014 r. Wydłużono jednak godziny, w których będzie to możliwe. Punkty do głosowania w wersji papierowej zostaną zamknięte 28 września 2014 r. o godz. 18. W Internecie będzie można głosować aż do północy.

OD POMYSŁU DO PRZYGOTOWANIA FORMULARZA

Codziennie natrafiamy na problemy, które wymagają interwencji. Bez względu na to, czy według Ciebie najważniejsza jest naprawa chodnika, stworzenie nowych możliwości spędzania czasu wolnego, zwiększenie oferty kulturalnej, czy kwestie bezpieczeństwa – budżet obywatelski jest właśnie dla Ciebie.

To Ty wiesz najlepiej, jakie projekty potrzebne są Łodzi. Nie zamierzamy sugerować Ci żadnych pomysłów. Postaramy się jedynie wyjaśnić, w jaki sposób codzienne obserwacje mogą zmienić się w propozycje zadań do budżetu obywatelskiego.

KTO MOŻE ZGŁASZAĆ POMYSŁY?

Dlaczego budżet określa się mianem „obywatelski”? Przed wszystkim dlatego, że może go współtworzyć każdy mieszkaniec i każda mieszkanka miasta. **Przy składaniu projektów nie ma znaczenia wiek ani adres zameldowania.** Projekty mogą zgłaszać również niepełnoletni mieszkańcy i mieszkanki dostrzegający wokół siebie potrzeby, obok których nie powinniśmy przechodzić obojętnie. Także studenci i studentki, mieszkający w Łodzi, mogą włączyć się w zmienianie naszego miasta.

Każdy pomysł na projekt musi poprzeć piętnaście osób zamieszkałych w Łodzi, innych niż jego autorzy bądź autorki. Listę podpisów wraz z imionami, nazwiskami i adresami zamieszkania głosujących trzeba będzie dołączyć do formularza wniosku z propozycją zadania.

Można zgłosić dowolną liczbę zadań ogólnomiejskich i lokalnych. Żadnych ograniczeń nie ma również w przypadku składania podpisów na listach poparcia konkretnych wniosków. Na etapie zgłaszania każdy mieszkaniec może poprzeć tyle wniosków, ile uzna za stosowne.

NA CO MOŻNA PRZEZNACZYĆ ŚRODKI Z BUDŻETU OBYWATELSKIEGO?

Pieniądze można przeznaczyć na realizację zadań, które leżą w kompetencjach gminy i powiatu. Ten bardzo szeroki katalog obejmuje różnorodne dziedziny, począwszy od ochrony środowiska, budowy dróg czy polityki społecznej, poprzez edukację, kulturę, sport, a na sprawach związanych z bezpieczeństwem kończąc.

W ramach budżetu obywatelskiego w Łodzi mieszkańcy mają naprawdę bardzo duże możliwości działania. Można bowiem zgłaszać nie tylko zadania inwestycyjne, ale również różnego rodzaju zadania miękkie. A więc na przykład nie tylko boisko, lecz również dodatkowe zajęcia sportowe. Nie tylko budowę auli koncertowej w parku, lecz również organizację festiwalu muzycznego. Nie tylko remont miejskiej świetlicy środowiskowej, ale również program aktywizacji młodzieży. Decyzja o tym, co warto zrobić, należy do Ciebie.

Wachlarz możliwości jest bardzo szeroki, choć istnieją również pewne ograniczenia. Myśląc o swojej propozycji trzeba pamiętać o kilku zasadach.

PROJEKT MUSI WPISYWAĆ SIĘ W KOMPETENCJE MIASTA ŁODZI. Z katalogiem tym możesz zapoznać się na stronie 14.

SZACUNKOWY KOSZTORYS MUSI MIEŚCIĆ SIĘ W KWOTACH PRZEZNACZONYCH NA BUDŻET OBYWATELSKI – koszt zadania ogólnomiejskiego nie może przekraczać dziesięciu milionów złotych, zaś zadania lokalnego – sześciu milionów złotych.

CZAS NA REALIZACJĘ ZADANIA TO JEDEN ROK.

W głosowaniu na propozycje zadań do budżetu obywatelskiego zdecydujemy o tym, jak wydać czterdzieści milionów złotych z budżetu miasta na 2015 rok. Wszystkie projekty, zarówno inwestycyjne, jak i miękkie, będą musiały w tym czasie zostać zrealizowane. Przy ustaleniu, czy zadanie inwestycyjne będzie możliwe do wykonania w ciągu jednego roku, mogą pomóc wyznaczeni do kontaktu urzędnicy (patrz. s. 18). Ostateczną decyzję o możliwości realizacji Twojej propozycji podejmiemy do końca sierpnia Doraźna Komisja ds. Budżetu Obywatelskiego Rady Miejskiej w Łodzi.

ZGŁOSZONE ZADANIE MUSI DOTYCZYĆ TERENÓW, NA KTÓRYCH MIASTO MOŻE ZGODNIE Z PRAWEM INWESTOWAĆ. Warunek ten odnosi się jedynie do zadań inwestycyjnych i remontowych. Takich obostrzeń nie ma w przypadku propozycji działań miękkich, co sprawia, że mogą być one łatwiejsze do zgłoszenia i realizacji. Jeśli jednak chcesz zaproponować inwestycję bądź remont, musisz sprawdzić, czy wymarzone przez Ciebie miejsce jest odpowiednie.

Na stronie www.budzet.dlalodzi.info udostępniono poglądową mapę, na której kolorem różowym zaznaczono tereny, na których można potencjalnie inwestować. To oczywiście tylko informacja wstępna. Stan działek zmienia się niemal codziennie, w wielu przypadkach wymagana będzie pogłębiona analiza. Pomocy w uzyskaniu dodatkowych informacji mogą udzielić urzędnicy. Każde zadanie będzie jeszcze raz sprawdzane po zgłoszeniu.

OKREŚLENIE CHARAKTERU ZADANIA

Twoje zadanie może mieć charakter lokalny bądź ogólnomiejski.

Zadania lokalne to takie, które odpowiadają na potrzeby mieszkańców jednego z wydzielonych rejonów pokrywających się granicami z dawnymi dzielnicami: Bałut, Górnej, Polesia, Śródmieścia bądź Widzewa. Oznacza to, że muszą być albo zlokalizowane w danym rejonie, albo skierowane do łodzian i łodzianek zamieszkujących jeden z wymienionych terenów. Maksymalna kwota realizacji zadania tego typu nie może przekraczać sześciu milionów złotych.

Jeżeli masz pomysł na zadanie lokalne, którego koszt szacunkowy przekracza finansowo kwotę przeznaczoną dla danego rejonu, możesz zgłosić swój projekt jako ogólnomiejski. To taki, który spełnia przynajmniej jeden z poniższych warunków:

- szacunkowe koszty realizacji zadania przekraczają kwotę środków przeznaczonych na budżet obywatelski dla danego rejonu Łodzi;
- dotyczy potrzeb mieszkańców więcej niż jednego rejonu Łodzi;
- miejsce realizacji zadania nie jest przypisane do jednego rejonu Łodzi.

O tym, czy zadanie zostanie zgłoszone jako lokalne, czy ogólnomiejskie, decydują w dużej mierze jego autorzy i autorki. W niektórych przypadkach rozróżnienie nie jest bowiem ostre. Przykładowo remont ulicy może być zarówno zadaniem lokalnym, jak i dotyczącym mieszkańców i mieszkańek całego miasta, jeśli ulica, o której mowa, stanowi ważną trasę łączącą różne rejony. To od Ciebie zależy, w jaki sposób zidentyfikujesz i opiszesz osoby, które najbardziej skorzystają na realizacji pomysłu.

Zastanów się dobrze przed podjęciem ostatecznej decyzji. Od tego, czy zadanie określisz jako lokalne, czy ogólnomiejskie zależy, kto będzie mógł na nie zagłosować we wrześniu. Na zadania lokalne mogą bowiem oddać swoje głosy tylko mieszkańcy i mieszkanki wybranego rejonu. W przypadku zadań ogólnomiejskich wszyscy łodzianie i łodzianki bez względu na obszar zamieszkania mogą poprzeć pomysł w głosowaniu. Jak pokazuje przykład pierwszej edycji, konkurencja na liście ogólnomiejskiej była największa. Każde rozwiązanie ma więc plusy i minusy.

Bez względu na to, czy zadanie dotyczyć będzie konkretnego rejonu, czy też całego miasta, musi

być możliwe do zrealizowania w ciągu jednego roku.

Jeśli udało Ci się ustalić, jaki charakter będzie miało Twoje zadanie – pora zapoznać się z formularzem zgłoszeniowym.

GDZIE ZNAJDĘ FORMULARZ?

Wszystkie pomysły do budżetu obywatelskiego muszą zostać zgłoszone na przygotowanym przez Urząd Miasta Łodzi formularzu, który możesz otrzymać na jednym ze spotkań informacyjnych (harmonogram na str. 13).

Formularz możesz znaleźć również na stronach:

- <http://www.budzet.dlalodzi.info>, w dziale „Do pobrania”;
- http://uml.lodz.pl/budzet_obywatelski

Wydrukowany formularz dostępny jest:

- w Biurze ds. Partycypacji Społecznej w Departamencie Prezydenta Urzędu Miasta Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 115 (lewa oficyna, II piętro);
- w Oddziale ds. Obsługi Mieszkańców w Wydziale Zarządzania Kontaktami z mieszkańcami w Departamencie Obsługi i Administracji Urzędu Miasta Łodzi w lokalizacjach:
 - ul. Zachodnia 47;
 - al. Politechniki 32;
 - ul. Krzemieniecka 2b;
 - al. Piłsudskiego 100;
 - ul. Piotrkowska 110;
 - ul. Piotrkowska 153.

JAK WYPEŁNIĆ FORMULARZ?

Formularz jest dość szczegółowy, dzięki czemu daje Ci możliwość dokładnego opisanego projektu. To ważne – w kolejnym etapie budżetu urzędnicy oraz radni sprawdzą, czy zadanie uda się wykonać w ciągu jednego roku, czy należy do zadań miasta, czy jest zgodne z prawem oraz czy można je wykonać zgodnie z przewidzianymi przez Ciebie szacunkowymi kosztami.

Oprócz tytułu projektu i określenia rejonu miasta, którego będzie dotyczył, w przypadku zadań inwestycyjnych i remontowych, musisz wskazać jego dokładną lokalizację. Nie wystarczy więc na przykład napisać, że w jednym z rejonów przydałoby się więcej terenów zielonych albo, że warto by wyremontować drogi – należy również wskazać, w jakim konkretnie miejscu takie działania

mają zostać zrealizowane.

Zaznaczenie dokładnej lokalizacji jest bardzo ważne i może zadecydować o tym, czy propozycja będzie poddana pod głosowanie. Ponieważ w budżecie obywatelskim decydujemy o środkach publicznych, nie mogą być one wydawane na inwestycje, które mają powstać na terenach prywatnych. Mogą natomiast zostać zrealizowane na terenie będącym własnością Miasta lub na którym jest to prawnie dozwolone. By ułatwić Ci zorientowanie się, które tereny mają taki status, Urząd Miasta Łodzi przygotował specjalną mapę udostępnioną na stronie www.budzet.dlalodzi.info – obszary zaznaczone na różowo, to te, na których możesz wstępnie planować swoje zadania. Ostateczna decyzja o możliwości realizacji każdego zadania remontowego bądź inwestycyjnego zostanie podjęta w trakcie weryfikacji złożonych propozycji.

Oprócz określenia lokalizacji w formularzu projektu **pamiętaj, aby:**

- napisać skrócony opis zadania w maksymalnie pięćdziesięciu słowach (to z tym opisem zapoznają się w pierwszej kolejności mieszkańcy i mieszkanki za sprawą materiałów informacyjnych);
- opisać szczegółowo (w tym roku nie ogranicza Cię limit wyrazów) proponowane zadanie oraz wskazać poszczególne etapy jego realizacji;
- uzasadnić potrzebę realizacji, czyli wyjaśnić, na jakie potrzeby projekt odpowiada oraz dlaczego warto go sfinansować z pieniędzy publicznych;
- wskazać beneficjentów, czyli opisać grupy mieszkańców i mieszanek, które skorzystają na tym, że projekt zostanie wprowadzony w życie;
- przygotować szacunkowe koszty zadania, czyli podać, jakie są jego części składowe oraz ile w przybliżeniu będzie kosztowała ich realizacja.

Do wniosku można również dołączyć zdjęcia, mapy, rysunki czy wizualizacje. Nie jest to jednak obowiązkowe.

Formularz jest dość szczegółowy, warto więc zabrać się za jego przygotowanie odpowiednio wcześniej. Informacje przez Ciebie podane zostaną wykorzystane przez Urząd Miasta Łodzi na etapie szukania realizatorów i wprowadzania propozycji w życie.

KILKA RAD DLA SKŁADAJĄCYCH FORMULARZ PROJEKTU DO BUDŻETU OBYWATELSKIEGO

LOKALIZACJA POWINNA BYĆ PRECYZYJNA. To ważne nie tylko dla Urzędu Miasta Łodzi, który będzie odpowiedzialny za realizację wszystkich wybranych w głosowaniu zadań, ale również dla mieszkańców i mieszkańek, którzy będą rozważali poparcie Twojej propozycji. W przypadku pomysłów na remont lub inwestycję, we wniosku dobrze podać adres oraz numer działki interesującego nas terenu. Ten ostatni można sprawdzić na mapie własności terenu dostępnej na stronie www.budzet.dlalodzi.info.

TYTUŁ MUSI INFORMOWAĆ, A JEDNOCZEŚNIE BYĆ CHWYTLIWY. To jedna z pierwszych rzeczy, na które mieszkańcy i mieszkanki zwracają uwagę przy przeglądaniu propozycji poddanych pod głosowanie. Tytuł może składać się maksymalnie z piętnastu wyrazów.

ZADANIA MOGĄ ZGŁASZAĆ TYLKO MIESZKAŃCY I MIESZKANKI ŁODZI, A WIĘC OSOBY FIZYCZNE, KTÓRE PODAJĄ ŁÓDŹ JAKO MIASTO ZAMIESZKANIA. Zamieszkanie nie oznacza meldunku. Jeśli jesteś studentem albo tu mieszkasz i pracujesz (choć zameldowany jesteś gdzie indziej), to także masz prawo zmieniać Łódź. Wnioskodawcą nie może być jednak organizacja czy instytucja. Oczywiście nie ogranicza to możliwości składania propozycji zadań przez pracowników jakiejś instytucji czy członków organizacji pozarządowych. Różnica polega na tym, że każdy występuje we własnym imieniu, jako mieszkaniec lub mieszkanka.

W TREŚCI PROPOZYCJI ZADANIA DO BUDŻETU OBYWATELSKIEGO NIE NALEŻY:

- wskazywać realizatora zadania (osoby, organizacji albo firmy). W ramach budżetu obywatelskiego decydujemy o tym, co ma zostać zrobione, a nie kto ma to wykonać. Wszyscy realizatorzy propozycji będą wyłaniani zgodnie z procedurami (np. w ramach przetargu bądź konkursu) obowiązującymi w Urzędzie Miasta Łodzi;
- określać sposobu realizacji zadania, np. poprzez wskazanie wyrobów określonego producenta lub usług określonego dostawcy, z tych samych powodów, jak te opisane powyżej;
- używać nazw ani znaków towarowych zastrzeżonych, o ile nie ma się do nich tytułu prawnego.

PRZY USTALANIU SZACUNKOWYCH KOSZTÓW pomocne mogą okazać się:

- kontakt z wyznaczonymi urzędnikami Urzędu Miasta Łodzi (patrz strona 18);
- wyceny zadań z ubiegłego roku;

Na stronie www.budzet.dlalodzi.info będziemy również na bieżąco zamieszczali informacje na temat szacunkowych kosztów najbardziej popularnych zadań przekazywanych przez Urząd Miasta Łodzi.

Przedstawione przez Ciebie szacunkowe koszty zostaną jeszcze raz sprawdzone po złożeniu formularza. Jeżeli zaistnieje taka potrzeba, poszczególne komórki Urzędu Miasta Łodzi skorygują podane we wniosku kwoty.

W ubiegłym roku nie zdarzyło się, by jakiś pomysł został odrzucony z powodu źle skalkulowanych kosztów. Jeśli tylko ostateczna wycena nie przekraczała maksymalnej kwoty przeznaczonej na zadania w rejonie lub na poziomie ogólnomiejskim, propozycja była poddawana pod głosowanie.

ZŁOŻENIE FORMULARZA

By złożyć gotowy formularz zgłoszeniowy w Urzędzie Miasta Łodzi, potrzebujesz poparcia piętnastu osób. Wystarczy, że podpiszą się one na dołączonej do formularza liście. Potrzebujesz dokładnie tylu głosów – większe poparcie dla Twojego zadania będzie miało znaczenie dopiero we wrześniu, czyli w trakcie głosowania. Na liście poparcia nie mogą podpisać się osoby, które są autorami lub autorkami konkretnego wniosku.

Wypełniony formularz z propozycją zadania wraz z listą poparcia należy złożyć w Urzędzie Miasta Łodzi pomiędzy 11 kwietnia 2014 r. a 28 maja 2014 r., do godziny 16. Możesz wykorzystać ten czas na dodatkowe sprawdzenie swojego zadania – skontaktować się z nami w ramach doradztwa

(więcej na stronie 12) bądź zapytać bezpośrednio urzędników.

Wypełnione formularze zgłoszeniowe z propozycjami zadań do budżetu obywatelskiego można przekazać w godzinach pracy Urzędu Miasta Łodzi:

- do Biura ds. Partycypacji Społecznej w Departamencie Prezydenta Urzędu Miasta Łodzi, ul. Piotrkowska 115 (lewa oficyna, II piętro);
- do Kancelarii Urzędu w Wydziale Zarządzania Kontaktami z Mieszkańcami w Departamencie Obsługi i Administracji Urzędu Miasta Łodzi w lokalizacjach:
 - ul. Zachodnia 47;
 - al. Politechniki 32;
 - ul. Krzemieniecka 2b;
 - al. Piłsudskiego 100;
 - ul. Piotrkowska 104;
 - ul. Piotrkowska 153.

Formularze wraz z listami poparcia można również złożyć korespondencyjnie, wysyłając je na adres: Kancelaria Urzędu w Wydziale Zarządzania Kontaktami z Mieszkańcami w Departamencie Obsługi i Administracji Urzędu Miasta Łodzi, ul. Piotrkowska 104, 90-926 Łódź. Należy jednak pamiętać o tym, że w tym wypadku nie liczy się data nadania, lecz wpłynięcia do urzędu. Innymi słowy, przesyłka musi trafić do Urzędu Miasta Łodzi najpóźniej 28 maja 2014 r. do godziny 16.

PO ZŁOŻENIU WNIOSKÓW

Po złożeniu Twój wniosek trafia do Biura ds. Partycypacji Społecznej w Departamencie Prezydenta Urzędu Miasta Łodzi, gdzie prowadzony jest rejestr złożonych formularzy oraz sprawdzana ich kompletność i poprawność wypełnienia. Stąd formularze przekazywane są do odpowiednich komórek merytorycznych w celu przeprowadzenia analizy merytorycznej zadań zgłoszonych do budżetu obywatelskiego.

Wszyscy mamy świadomość, że błędy zdarzają się nawet najlepszym. Co, jeżeli zdarzy się to i Tobie? Nie musisz się martwić – zarówno Biuro ds. Partycypacji Społecznej jak i komórki merytoryczne mają obowiązek skontaktowania się z Tobą i poproszenia o uzupełnienie Twojego wniosku w ciągu pięciu dni, jeśli zajdzie taka potrzeba. Dopiero gdy nie skorzystasz z tej możliwości, Twój projekt nie będzie dalej rozpatrywany.

Może się także zdarzyć, że Twoje zadanie pokryje się z zadaniem złożonym przez kogoś innego – będzie podobne lub będzie dotyczyło tego samego terenu. W tej edycji budżetu obywatelskiego Urząd Miasta Łodzi postanowił pomóc autorom zbieżnych projektów. Jeżeli taka sytuacja wystąpi, zorganizujemy dla Ciebie dwa dodatkowe spotkania w czerwcu, o których poinformujemy Cię za pośrednictwem Urzędu Miasta Łodzi.

Jeśli wniosek będzie kompletnie i poprawnie wypełniony, komórki merytoryczne Urzędu Miasta Łodzi będą miały trzydzieści pięć dni na przeprowadzenie analizy Twojego pomysłu. Przygotowane przez nie opinie trafią niezwłocznie do Doraźnej Komisji ds. Budżetu Obywatelskiego Rady Miejskiej w Łodzi. Tam zapadnie ostateczna decyzja o tym, które propozycje zadań zostaną umieszczone na liście do głosowania, a które nie.

Decyzja o ewentualnym odrzuceniu wniosku zostanie szczegółowo uzasadniona pisemnie i udostępniona wszystkim zainteresowanym. Wyniki weryfikacji zostaną przedstawione na stronie www.budzet.dlalodzi.info oraz uml.lodz.pl

Proces weryfikacji w Komisji zakończy się do 28 sierpnia 2014 r. Listy zadań pozytywnie i negatywnie zweryfikowanych zostaną upublicznione do 5 września 2014 r.

Niezależnie od tego, czy jesteś twórcą projektu, czy osobą zainteresowaną tym, jakie zadania trafiły na listę, już teraz zapraszamy Cię na targi projektów do budżetu obywatelskiego w trakcie sześciu spotkań podsumowujących ten etap konsultacji. Pięć z nich będzie dotyczyć projektów lokalnych, szóste natomiast poświęcone zostanie projektom ogólnomiejskim. Spotkania odbędą się we wrześniu. Więcej informacji na ten temat pojawi się we wrześniu.

GŁOSOWANIE

Budżet obywatelski to nie tylko zgłaszanie zadań do realizacji. To przede wszystkim powszechne głosowanie, dzięki któremu wybierzemy projekty, które zostaną zrealizowane w 2015 roku.

KTO MOŻE GŁOSOWAĆ?

W przypadku tego etapu istnieje tylko jedno ograniczenie: głosować mogą mieszkańcy i mieszkanki miasta, którzy ukończyli szesnaście lat.

Nie jest istotne, czy ktoś jest w Łodzi zameldowany. Podczas wypełniania karty do głosowania każdy głosujący będzie musiał oświadczyć, że jest mieszkańcem lub mieszkanką Łodzi i podać swój adres zamieszkania oraz numer PESEL. Wszystkie dane osobowe będą chronione przez Urząd Miasta Łodzi i nie będą wykorzystywane do celów innych niż głosowanie.

ILE ZADAŃ MOŻNA POPRZEĆ?

Każdy z głosujących będzie mógł poprzeć maksymalnie pięć zadań ogólnomiejskich oraz pięć zadań lokalnych z dzielnicy swego zamieszkania. W przypadku zadań ogólnomiejskich wszyscy mieszkańcy i mieszkanki Łodzi będą mieli do wyboru jedną, wspólną listę z propozycjami zadań. W przypadku zadań lokalnych dla każdej dzielnicy będzie odrębna lista zadań.

Tak jak w poprzednim roku nie będzie możliwości głosowania na zadania lokalne z różnych dzielnic.

PRZEBIEG GŁOSOWANIA

Głosowanie rozpocznie się 20 września i potrwa aż dziewięć dni, czyli do 28 września. Każdy głosujący będzie mógł poprzeć maksymalnie pięć projektów z dzielnicy, w której mieszka oraz pięć projektów ogólnomiejskich.

Głosować będzie można na kilka sposobów:

- Wypełnienie kart interaktywnych do głosowania przez Internet, dostępnych w okresie

głosowania na stronie Urzędu Miasta Łodzi pod adresem internetowym www.uml.lodz.pl (wejście poprzez zakładki: „Samorząd”, „Konsultacje społeczne”). Link do aplikacji umieścimy również na stronie www.budzet.dlalodzi.info.

- Wypełnienie kart do głosowania w punktach głosowania (ich lista zostanie przedstawiona do 5 września 2014 r.).
- Przekazanie wypełnionych kart do głosowania pocztą na adres: Kancelaria Urzędu w Wydziale Zarządzania Kontaktami z Mieszkańcami w Departamencie Obsługi i Administracji Urzędu Miasta Łodzi, ul. Piotrkowska 104, 90-926 Łódź.

PUNKTY DO GŁOSOWANIA ZOSTANĄ ZAMKNIĘTE 28 WRZEŚNIA, O GODZINIE 18. PRZEZ INTERNET BĘDZIE MOŻNA GŁOSOWAĆ AŻ DO PÓŁNOCY.

Inaczej niż w poprzedniej edycji będzie wyglądać karta do głosowania. Tym razem, zamiast wybierać z obszernej listy wydrukowanych projektów, trzeba będzie znać numery identyfikacyjne (ID) zadań, które Cię interesują. Następnie numery będą musiały zostać wpisane w odpowiednim miejscu na kartach do głosowania.

Opisane i opatrzone numerami ID zadania będzie można przejrzeć na stronie internetowej www.budzet.dlalodzi.info, w Biurze ds. Partycypacji Społecznej przy ul. Piotrkowskiej 115, jak również w punktach informacyjnych Urzędu Miasta Łodzi zlokalizowanych przy Piotrkowskiej 104 oraz w siedzibach byłych delegatur. Będą one także dostępne na wrześniowych spotkaniach – targach projektowych, o których poinformujemy dokładniej w sierpniu oraz oczywiście w punktach do głosowania.

PODANIE WYNIKÓW

Oddane głosy zostaną zliczone tak szybko, jak to możliwe, ale nie później niż do 15 października 2014 r. Po zliczeniu gło-

sów zostaną przedstawione listy z wynikami – osobno dla projektów ogólnomiejskich i osobno dla projektów z różnych dzielnic miasta.

Które projekty ostatecznie zostaną zrealizowane? To zależy nie tylko od liczby głosów, ale także od tego, jaka kwota została przewidziana na ich wprowadzenie w życie. Zasada jest prosta: do budżetu miasta zostaną wybrane te pomysły, które zyskały najwięcej głosów i które mieszczą się w puli środków przeznaczonych na budżet obywatelski. Jeśli któraś z propozycji mieszkańców, zajmie wysoką pozycję na liście rankingowej, lecz nie zmieści się w limicie środków, to do realizacji przejdzie kolejna z propozycji.

Na przykład, jeśli w Śródmieściu lista rankingowa będzie wyglądała tak:

1. Propozycja A – 1 mln zł
2. Propozycja B – 4 mln zł
3. Propozycja C – 2 mln zł
4. Propozycja D – 0,5 mln zł
5. Propozycja E – 0,5 mln zł

to do realizacji wejdą pomysły A, B, D i E. Dlaczego? Ponieważ na zadania lokalne w każdym z rejonów przeznaczono 6 mln, na propozycję C nie starczy już pieniędzy. Koszt realizacji propozycji A, B i C wynosiłby łącznie 7 milionów złotych, a więc o milion złotych więcej niż wynosi pula wszystkich środków przeznaczonych na dzielnicę. Dlatego też do realizacji wejdą inne projekty, które można sfinansować w ramach pozostałej kwoty.

Jeśli okaże się, że – pomimo zastosowania powyższej procedury – z puli budżetu obywatelskiego przeznaczonej na konkretny rejon zostaną jeszcze niewykorzystane środki, pieniądze te zostaną przeznaczone na realizację zadań ogólnomiejskich.

W przypadku gdy dwie propozycje, które znajdują się na pozycji „biorącej”, otrzymają identyczną liczbę głosów, o kolejności na liście zadecyduje losowanie.

Jak widać, dzięki takiemu sposobowi liczenia szansę na realizację mają również mniej kosztowne propozycje zadań, które nie zajmą najwyższych miejsc na liście rankingowej.

Ostateczną kwotę środków przeznaczonych na realizację zadań w ramach budżetu obywatelskiego potwierdzi Rada Miejska w postaci budżetu Miasta Łodzi uchwalonego na 2015 r.

DODATKOWE INFORMACJE I WSPARCIE

Składanie projektu do realizacji z budżetu obywatelskiego może wydawać się trudne. W jaki sposób należy wypełnić formularz? Na co trzeba zwrócić uwagę przy zgłaszaniu propozycji zadania do budżetu obywatelskiego? Kto przy jego tworzeniu może być pomocny? I wreszcie – na jakie projekty i w jaki sposób będzie można głosować?

Informacje na temat budżetu obywatelskiego w Łodzi można uzyskać w Internecie. Będzie również dużo możliwości, aby spotkać się z pracownikami Urzędu Miasta Łodzi lub z nami – przedstawicielami Stowarzyszenia Topografie, które prowadzi kampanię informacyjno-edukacyjną na temat budżetu obywatelskiego. Można również szukać odpowiedzi na nurtujące pytania za pośrednictwem poczty elektronicznej lub podanych numerów telefonów.

NAJWAŻNIEJSZE ŹRÓDŁA INFORMACJI W INTERNECIE

Na stronie internetowej www.budzet.dlalodzi.info znajdziesz wszystkie informacje dotyczące procedury zgłaszania i weryfikacji propozycji zadań do budżetu obywatelskiego oraz tego, jak będzie wyglądało głosowanie. Ponadto na stronie umieszczamy aktualne informacje ułatwiające przygotowanie formularza propozycji zadania, a także wieści o wszystkich wydarzeniach związanych z budżetem obywatelskim. Można tu również dowiedzieć się wiele o realizowanych projektach z budżetu obywatelskiego wybranych w ubiegłym roku.

U uruchomiliśmy również forum internetowe na stronie www.budzet.dlalodzi.info/forum. Dzięki temu możesz zadawać pytania odnośnie samego budżetu. Postaramy się na bieżąco odpowiadać na wszystkie posty. Co więcej, zaprosimy na forum przedstawicieli Urzędu Miasta Łodzi, by to oni mogli rozwiązać Twoje wątpliwości. Dzięki forum możesz też zorientować się, jakie problemy mają inni i jakie pomysły zgłaszają – forum jest otwarte dla wszystkich. Masz pytanie? Zobacz, czy nikt wcześniej go już nie zadał! Tu możesz też zaprezentować swój pomysł innym, skonsultować

wać go, a nawet znaleźć kogoś, kto ma podobny pomysł i połączyć siły.

Od 11 kwietnia do 20 czerwca do godziny 16 i od 20 do 28 września 2014 r., do północy, będzie czynne również inne forum, prowadzone przez Urząd Miasta Łodzi pod adresem www.forum.samorzad.lodz.pl.

Zapraszamy również do odwiedzenia stron prowadzonych przez Urząd Miasta Łodzi:

- <http://aktywniobywatele.uml.lodz.pl>;
- <http://www.uml.lodz.pl>;
- <http://bip.uml.lodz.pl>.

KONTAKT BEZPOŚREDNI

W kwietniu i maju w ramach kampanii promocyjno-informacyjnej zaplanowaliśmy serię otwartych spotkań dotyczących budżetu obywatelskiego. Ich głównym celem będzie przedstawienie wszystkim zainteresowanym możliwości, jakie daje budżet obywatelski oraz udzielenie informacji, które potrzebne będą przy pisaniu projektów i składaniu wniosków. Więcej na temat miejsc i dat spotkań na stronie 13.

We wrześniu odbędzie się druga tura spotkań. Przedstawimy na nich projekty, na które będzie można zgłaszać oraz sposoby głosowania. Wszystkie szczegóły będziemy publikować wraz ze zbliżającymi się terminami na stronie www.budzet.dlalodzi.info.

Przez cały czas trwania tej edycji budżetu obywatelskiego działa punkt informacyjny Urzędu Miasta Łodzi zlokalizowany w Biurze ds. Partycypacji Społecznej przy ul. Piotrkowskiej 115 (lewa oficyna, II piętro). Każdy zainteresowany w godzinach pracy urzędu uzyska w nim wszystkie potrzebne informacje.

Od 5 do 28 maja uruchomimy dodatkowy punkt doradczy prowadzony przez Stowarzyszenie Topografie – jeśli będziesz miał problem z wypełnieniem formularza propozycji zadania, zapraszamy Cię od poniedziałku do piątku (w godzinach od 10 do 20) do Miejskiego Punktu Kultury PREXER-UŁ, przy ul. Pomorskiej 39 w Łodzi.

KONTAKT NA ODLEGŁOŚĆ

W tej broszurze znajdziesz kontakty do przedstawicieli różnych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Łodzi – przez cały czas trwania konsultacji sprawie budżetu obywatelskiego można do nich zadzwonić lub wysłać maila w celu uzyskania dodatkowych informacji. Lista kontaktów znajduje

się na stronie 18.

Od 5 do 28 maja 2014 r, możesz też kontaktować się telefonicznie z doradcami Stowarzyszenia Topografie. Pracujemy od poniedziałku do piątku w godzinach od 10 do 20:

- w godzinach od 10 do 18 pod numerem: (42) 288-60-01;
- w godzinach od 12 do 20 pod numerem: (42) 288-60-02.

WAŻNE TERMINY

11 KWIETNIA – 28 MAJA

Składanie propozycji zadań do budżetu obywatelskiego

23 KWIETNIA – 9 MAJA

Cykl otwartych spotkań dla mieszkańców i mieszkanki wszystkich osiedli Łodzi.

5 MAJA – 28 MAJA

Uruchomienie przez Stowarzyszenie Topografie punktu doradztwa dla mieszkańców i mieszkanki. Zapraszamy do kontaktu od poniedziałku do piątku w godzinach od 10 do 20 w Miejskim Punkcie Kultury PREXER-UŁ, przy ul. Pomorskiej 39 w Łodzi. W tym czasie z doradcami można się kontaktować również telefonicznie:

- w godzinach od 10 do 18 pod numerem: (42) 288-60-01;
- w godzinach od 12 do 20 pod numerem: (42) 288-60-02.

9 CZERWCA – 30 LIPCA

Analiza i weryfikacja propozycji zadań zgłoszonych do budżetu obywatelskiego przez komórki organizacyjne Urzędu Miasta Łodzi i miejskie jednostki organizacyjne.

10 CZERWCA – 20 CZERWCA

Spotkania z autorami propozycji zadań dotyczą-

cych tych samych albo sąsiadujących lokalizacji w celu ewentualnego uzgodnienia wspólnych wniosków do budżetu obywatelskiego.

17 CZERWCA – 28 SIERPNI

Sukcesywne rozpatrywanie wypełnionych kart analizy zadań zgłoszonych do budżetu obywatelskiego przez Doraźną Komisję ds. Budżetu Obywatelskiego Rady Miejskiej w Łodzi.

DO 5 WRZEŚNIA

Ogłoszenie listy propozycji zadań, na które będzie można głosować oraz tych, które zostały zweryfikowane negatywnie.

DO 5 WRZEŚNIA

Przedstawienie listy punktów do głosowania.

DO 19 WRZEŚNIA

Organizacja spotkań dla mieszkańców i mieszkanek Łodzi, na których będą prezentowane zasady głosowania oraz przedstawione propozycje pozytywnie zweryfikowanych zadań.

20 WRZEŚNIA – 28 WRZEŚNIA

Głosowanie (do godziny 18 w punktach do głosowania oraz do północy w Internecie).

DO 15 PAŹDZIERNIKA

Ogłoszenie wyników głosowania w budżecie obywatelskim.

PAŹDZIERNIK – GRUDZIEŃ

Ewaluacja drugiej edycji budżetu obywatelskiego.

Więcej informacji na stronie

www.budzet.dlalodzi.info.

HARMONOGRAM SPOTKAŃ Z MIESZKAŃCAMI I MIESZKANKAMI

Poniżej przedstawiamy harmonogram otwartych spotkań dla mieszkańców i mieszkanek. Wszystkie rozpoczną się o godzinie 17.30. Podczas spotkań będzie można poznać zasady budżetu obywatelskiego oraz uzyskać odpowiedzi na pytania.

23 kwietnia 2014 r.

- Osiedle Olechów-Janów – Szkoła Podstawowa nr 141, ul. Zakładowa 35;
- Osiedle Andrzejów – Szkoła Podstawowa nr 204, ul. Gajcego 7/11;
- Osiedle Nr 33 – siedziba Rady Osiedla, ul. Dyspozytorska 3.

24 kwietnia 2014 r.

- Osiedle Nowosolna – Szkoła Podstawowa nr 202, ul. Jugosłowiańska 2;
- Osiedle Stoki – Szkoła Podstawowa nr 139, ul. Giewont 28;
- Osiedle Dolina Łódki – siedziba Rady Osiedla, ul. Beskidzka 172;
- Osiedle Mileszki – Szkoła Podstawowa nr 203, ul. Pomorska 437.

25 kwietnia 2014 r.

- Osiedle Zarzew – Szkoła Podstawowa nr 193, ul. Standego 1;
- Osiedle Widzew-Wschód – Szkoła Podstawowa nr 34, ul. Ćwiklińskiej 9;
- Osiedle Stary Widzew – Szkoła Podstawowa nr 170, ul. Miedziana 1/3.

28 kwietnia 2014 r.

- Osiedle Chojny – Gimnazjum nr 39, ul. Królewska 13/15;
- Osiedle Wiskitno – Przedszkole Miejskie nr 233, ul. Kolumny 301;
- Osiedle Chojny-Dąbrowa – Gimnazjum nr 44, ul. Deotymy 1.

29 kwietnia 2014 r.

- Osiedle Rokicie – Szkoła Podstawowa nr 138, ul. św. Franciszka z Asyżu 53;
- Osiedle Nad Nerem – siedziba Rady Osiedla,

ZADANIA GMINY I POWIATU

- ul. Łaskowice 66;
- Osiedle Ruda – Gimnazjum nr 38, ul. Dubois 7/9;
- Osiedle Piastów-Kurak – Gimnazjum nr 37, ul. Jarosławska 29.

30 kwietnia 2014 r.

- Osiedle Bałuty Zachodnie – Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 20, ul. Warecka 41;
- Osiedle Radogoszcz – Szkoła Podstawowa nr 122, ul. Jesionowa 38;
- Osiedle Teofilów-Wielkopolska – Gimnazjum nr 7, ul. Rojna 33.

5 maja 2014 r.

- Osiedle Łagiewniki – Szkoła Podstawowa nr 61, ul. Okólna 183;
- Osiedle Wzniesień Łódzkich – Szkoła Podstawowa nr 142, ul. Łupkowa 6.

6 maja 2014 r.

- Osiedle Julianów-Marysin-Rogi – Szkoła Podstawowa nr 120, ul. Centralna 40;
- Osiedle Bałuty-Doły – Gimnazjum nr 14, al. I Dydżizji 16/18;
- Osiedle Bałuty-Centrum – Szkoła Podstawowa nr 55, ul. Mackiewicza 9.

7 maja 2014 r.

- Osiedle Lublinek-Pienista – siedziba Rady Osiedla, ul. Kubusia Puchatka 9;
- Osiedle Retkinia Zachód-Smulsko – Gimnazjum nr 22, ul. Kusocińskiego 100;
- Osiedle Karolew-Retkinia Wschód – Gimnazjum nr 20, ul. Olimpijska 9.

8 maja 2014 r.

- Osiedle Zdrowie-Mania – siedziba Rady Osiedla, ul. Grzybowa 1;
- Osiedle Złotno – Szkoła Podstawowa nr 169, ul. Napoleńska 7/17;
- Osiedle Koziny – Szkoła Podstawowa nr 91, ul. Kasprzaka 45;
- Osiedle im. Józefa Montwiłła-Mireckiego – Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii nr 3, ul. Ksawerego Praussa 2.

9 maja 2014 r.

- Osiedle Górniak – Szkoła Podstawowa nr 10, ul. Przybyszewskiego 15/ 21;
- Osiedle Stare Polesie – Szkoła Podstawowa nr 160, ul. A. Struga 24a;
- Osiedle Katedralna – Gimnazjum nr 5, ul. Sienkiewicza 117;
- Osiedle Śródmieście-Wschód – Szkoła Podstawowa nr 1, ul. Sterlinga 24.

Łódź funkcjonuje jako tak zwane miasto na prawach powiatu (inne nazwy to powiat grodzki lub powiat miejski). Oznacza to, że zadania przypisane w ustawach powiatowi są realizowane w Łodzi na tym samym terenie co zadania gminy. W Polsce obecnie jest tylko sześćdziesiąt sześć takich miast.

Zadania gminy oraz zadania powiatu zostały określone w dwóch ustawach:

- ustawie o samorządzie gminnym;
- ustawie o samorządzie powiatowym.

W ramach budżetu obywatelskiego w Łodzi można zgłaszać zarówno zadania będące w gestii gminy, jak te pozostające w gestii powiatu. Zadania inwestycyjne i remontowe, zgłaszane do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego, mogą być realizowane jedynie na terenach, na których Urząd Miasta Łodzi może inwestować. Muszą to być zadania jednoroczne (możliwe do zrealizowania w ciągu jednego roku) oraz zamykające się w szacunkowej kwocie sześciu milionów złotych (zadania lokalne) i dziesięciu milionów złotych (zadania ogólnomiejskie).

Poniżej prezentujemy ich zestawienie.

1. Sprawy ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomości, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej.

Przykłady:

- remont lub przebudowa budynków będących własnością miasta;
- budowa nowych obiektów;
- budowa, przebudowa, utrzymanie i tworzenie nowych parków, zieleńców, skwerów, trawników.

2. Sprawy gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego.

Przykłady:

- remont, przebudowa lub budowa nowych placów, chodników, dróg rowerowych, ulic;
 - organizacja ruchu wraz z instalacją infrastruktury, w tym: przejść dla pieszych, znaków drogowych, elementów uspokajania ruchu, małej architektury (np. ławek, stojaków rowerowych);
 - wytyczanie miejsc parkingowych.
3. Sprawy wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną ciepłą oraz gaz.

Przykłady:

- remont, przebudowa lub budowa nowych instalacji energetycznych lub sanitarnych (wodno-kanalizacyjnych);
- utrzymywanie czystości w mieście;
- prowadzenie wysypisk śmieci;
- prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów;
- kwestie związane z segregacją odpadów, np. nowe pojemniki do segregacji śmieci.

4. Sprawy działalności w zakresie telekomunikacji.

Przykłady:

- przebudowa lub budowa nowych sieci telekomunikacyjnych;
- działania związane z dostępem do sieci teleinformatycznych (np. tworzenie publicznie dostępnej sieci Wi-Fi).

5. Sprawy lokalnego transportu zbiorowego.

Przykłady:

- tworzenie nowych połączeń autobusowych i tramwajowych;
- częstotliwość kursowania pojazdów komunikacji miejskiej, remonty taboru, ponoszenie innych kosztów związanych z funkcjonowaniem komunikacji publicznej.

6. Sprawy ochrony zdrowia.

Przykłady:

- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży;
- zadania związane realizacją usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- wspomaganie działalności instytucji, sto-

warzystwień i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

7. Sprawy pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych.

Przykłady:

- udzielenie schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- dożywianie dzieci;
- utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej.

8. Sprawy wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Przykłady:

- współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- finansowanie kosztów: szkoleń dla rodzin wspierających, podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny, niektórych kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające.

9. Sprawy gminnego budownictwa mieszkaniowego.

Przykłady:

- budowa oraz utrzymanie mieszkań komunalnych (gminnych);
- sprawy związane z mieszkalnictwem socjalnym.

10. Sprawy edukacji publicznej.

Przykłady:

- remont, przebudowa lub utrzymanie istniejących szkół publicznych, w tym szkół specjalnych i integracyjnych lub budowa nowych;
- środki na organizację zajęć pozalekcyjnych.

11. Sprawy kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Przykłady:

- budowa lub prowadzenie bibliotek, w tym zakup nowego księgozbioru;
- prowadzenie gminnych instytucji kultury, w tym finansowanie ich działalności;
- renowacja zabytków;

- edukacja związana z materialnym dziedzictwem kulturowym.

12. Sprawy kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych.

Przykłady:

- remont, przebudowa lub budowa nowych obiektów sportowych;
- wsparcie dla rozwoju sportu wśród dzieci i młodzieży;
- realizacja zadań związanych z turystyką, np. wytyczanie i oznaczanie nowych szlaków turystycznych, informacja turystyczna.

13. Sprawy targowisk i hal targowych.

Przykłady:

- budowa lub utrzymanie miejsc związanych z handlem;
- wytyczanie nowych targowisk.

14. Sprawy zieleni gminnej i zadrzewień.

Przykłady:

- utrzymanie terenów zielonych;
- utrzymanie oraz zasadzenia nowego drzewostanu;
- utrzymanie istniejących oraz tworzenie nowych zieleńców, trawników, parków, skwerów.

15. Sprawy cmentarzy gminnych.

Przykłady:

- budowa lub utrzymanie miejsc związanych z pochówkiem (cmentarzy komunalnych).

16. Sprawy porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego.

Przykłady:

- finansowanie działań, zakup lub utrzymanie wyposażenia straży miejskiej;
- współpraca z policją, w tym dofinansowywanie działań policji na terenie gminy;
- prowadzenie programów informacyjnych, edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie bezpieczeństwa.

17. Sprawy utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych.

Przykłady:

- tworzenie, prowadzenie lub finansowanie obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, np. boisk, sal gimnastycznych oraz innych pomieszczeń użytkowych dla mieszkańców wraz z urządzeniami wyposażeniem, będących własnością gminy, wykorzystywanych do organizowania imprez lub na inną działalność publiczną.

18. Sprawy polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej.

Przykłady:

- udzielanie wsparcia socjalnego, okresowego lub celowego;
- prowadzenie miejsc (ośrodków) wspierających rodziców z dziećmi;
- tworzenie dogodnych warunków dla rodziców z dziećmi;
- realizacja opieki medycznej i prawnej dla kobiet w ciąży.

19. Sprawy wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych oraz wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej.

Przykłady:

- wspieranie działań związanych z inicjatywą lokalną;
- edukacja w zakresie samorządności;
- finansowanie działań realizowanych przez jednostki pomocnicze, np. osiedla;
- działania na rzecz przejrzystości sprawowania władzy.

20. Sprawy promocji gminy.

Przykłady:

- tworzenie i prowadzenie kampanii promocyjnych gminy.

21. Sprawy współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Przykłady:

- finansowanie działań z zakresu działalności pożytku publicznego, przekazywanych organizacjom pozarządowym na zasadach wsparcia realizacji zadania lub jego powierzenia (na podstawie rocznych oraz wieloletnich programów współpracy);
- działania na rzecz lepszej współpracy na linii samorząd – organizacje społeczne.

22. Sprawy współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Przykłady:

- nawiązywanie partnerstw oraz współpraca z miastami partnerskimi z innych krajów (realizacja działań wspólnie z miastami partnerskimi).

23. Sprawy wspierania osób niepełnosprawnych.

Przykłady:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych;
- likwidacja barier architektonicznych, barier w komunikowaniu się i barier technicznych;
- realizacja programów rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych;
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

24. Sprawy geodezji, kartografii i katastru.

[zadania powiatu o charakterze administracyjnym]

25. Sprawy rolnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego.

Przykłady:

- działania związane z ochroną lasów oraz zwierząt leśnych;
- promocja i edukacja.

26. Sprawy ochrony przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania powiatowego magazynu przeciwpowodziowego, przeciwpożarowej i zapobiegania innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska.

Przykłady:

- zadania związane z ochroną przeciwpowodziową, zabezpieczenia przeciwpowodziowego;
- wyposażenie i utrzymanie magazynu przeciwpowodziowego.

27. Sprawy przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy.

Przykłady:

- programy aktywizujące oraz doszkalające dla bezrobotnych;
- działania na rzecz wyrównywania szans na rynku pracy.

28. Sprawy ochrony praw konsumenta.

Przykłady:

- zadania realizowane przez powiatowego rzecznika praw konsumentów, w tym zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów;
- edukacja w zakresie praw konsumenckich.

29. Sprawy obronności.

Przykłady:

- działania związane z obroną cywilną, w tym edukacja w zakresie bezpieczeństwa i obronności cywilnej;
- planowanie i organizowanie szkolenia obronnego oraz ćwiczeń obronnych.